

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva Mariei Bordeianu și Ecaterinei Ouș cu privire la revendicarea bunului și încasarea datoriei, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016

c o n s t a t ă

La 24 noiembrie 2010 SA ”MAIB-Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Bordeianu și Ecaterinei Ouș cu privire la revendicarea bunului și încasarea datoriei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2016 s-a admis integral acțiunea înaintată de SA ”MAIB-Leasing”, s-a încasat din contul Mariei Bordeianu în beneficiul SA ”MAIB-Leasing” suma de 3162832,36 de lei cu titlu de datorie formată ca consecință a executării necorespunzătoare a contractului de leasing (lease-back) nr. FL1-1319 din 05 martie 2008, s-a reziliat contractul de leasing (lease-back) nr. FL1-1319 din 05 martie 2008 încheiat între SA ”MAIB-Leasing” și Maria Bordeianu, s-a încasat din contul Mariei Bordeianu în beneficiul SA ”MAIB-Leasing” suma totală de 75500,00 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii și asistență juridică profesională, s-a încasat din contul Mariei Bordeianu în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 49500 de lei, s-a respins acțiunea reconvențională depusă de Maria Bordeianu împotriva SA ”MAIB-Leasing” ca fiind depusă tardiv (vol II f.d. 130).

La 01 iulie 2016 reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2016 solicitând scutirea parțială de la achitarea taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărîrii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță (vol. II f.d. 137).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 s-a respins cererea Mariei Bordeianu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de

apel depusă de Maria Bordeianu împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2016 acordând apelantei termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 18750 de lei. S-a preîntâmpinat apelanta despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicației instanței de apel și s-a numit ședința de judecată pentru data de 15 noiembrie 2016 ora 11.00 (vol. II f.d. 142).

La 07 noiembrie 2016 reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea pricinii în instanța de apel la faza primirii cererii de apel pentru examinarea posibilității scutirii de la plata taxei de stat a apelantei.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a încălcat dreptul său la un proces echitabil și susține că a prezentat probe concludente ce confirmă necesitatea scutirii parțiale de la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, iar prin respingerea solicitării sale instanța i-a îngădit accesul liber la justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Luînd în considerare faptul că, recurenta nu a fost prezentă la pronunțarea încheierii contestate și avînd în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe ce ar atesta momentul recepționării de către aceasta a actului judecătoresc menționat, Colegiul va considera recursul declarat de reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș ca fiind valorificat în termen.

Verificînd legalitatea încheierii atacate în baza argumentelor invocate în recurs, Colegiul consideră că, actul judecătoresc de dispoziție a fost emis în conformitate cu normele de drept material și procedural.

Potrivit art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În corespundere cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de

judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției din cauza *Kreuz c. Polonia*, faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a respins scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel înaintată de Maria Bordeianu deoarece titularul cererii de recurs în suportul solicitării vizate nu a prezentat probe concludente ce ar confirma starea financiară precară a Mariei Bordeianu ținînd cont de faptul că, o concluzie obiectivă la acest capitol nu poate fi concepută în lipsa informației de la Inspectoratul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la toate instituțiile financiare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la Întreprinderea de Stat "Registru" privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil. Totodată, contractarea de către Maria Bordeianu a unui reprezentant ce acordă asistență juridică cu titlu oneros, deși, nu reprezintă o probă decisivă ce reflectă solvabilitatea dînzei, acest aspect fortifică concluzia instanței de recurs în privința netemeinicii cererii de scutire parțială de la achitarea taxei de stat.

Nu pot fi reținute argumentele invocate în recurs precum că, Maria Bordeianu a fost lipsită de posibilitatea susținerii demersului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în instanța de apel or, dînsa a avut posibilitatea invocării argumentelor în sprijinul demersului vizat cu anexarea probelor de rigoare inclusiv în formă scrisă, astfel prezența recurentului în fața instanței de apel nu este aptă să influențeze concluzia adoptată, dacă solicitările de acest gen nu sunt însoțite și de probe concludente în acest sens.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă respingerea de către instanța de apel a cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat în circumstanțele vidului probatoriu constatat în acest sens precum și soluția de a nu da curs apelului deoarece la materialele cauzei lipsește

atît dovada achitării taxei stat cît și apelul motivat, lacune care urmau a fi înlăturate cumulativ.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 a fost emisă de instanța de apel legal și întemeiat, prin urmare recursul declarat de reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș este pasibil respingerii.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Mariei Bordeianu, avocatul Denis Staruș.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „ MAIB-Leasing ” împotriva Mariei Bordeianu și Ecaterinei Ouș cu privire la revendicarea bunului și încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan